

1880 kuluessa rakennettaisiin uudestaan insinööri R. Huberin laatiman ehdotuksen mukaisesti, kuitenkin muutamien kaupungininsinööri H. Th. Tallqvistin ehdottamin supistuksin, sekä että asianomaisesta paikasta anottaisiin myllypaikan hallintaehtoihin sellaista muutosta, että sen kivi-määrän, jolla myllyä siellä oli käytettävä ja joka oli määrätty kahdeksaksi pariksi, ei tarvitsisi ylittää neljää paria. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ toistaiseksi ainoastaan kehoittaa kamaria tekemään asianomaiseen paikkaan tätä tarkoittavan esityksen sekä vastauksen saavuttua tähän esitykseen ilmoittaa asian valtuustolle lisätoimenpiteitä varten.

Asiaa ei otettu uudestaan käsiteltäväksi vuoden varrella.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupunginkassan tilaa valaiseva taulukko. Rahatoimikamarin kaupunginvaltuustolle lähettämä taulukko, josta ilmeni kaupunginkassan tila joulukuun 31 p:nä 1878, ei antanut ²⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginkassan katsastus. Määrättyään ³⁾ kaupunginkassan katsastusmiesten lukumäärän kahdeksi ja varamiesten luvun niinkään kahdeksi kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ katsastusmiehiksi vtt Borgströmin ja Edlundin sekä heidän varamieheikseen vtt Laurellin ja Rudolphin.

Katsastusmiesten valtuustolle lähettämät, tammikuun 7 p:nä ⁵⁾, huhtikuun 2 p:nä ⁶⁾, heinäkuun 7 p:nä ⁷⁾ ja lokakuun 4 p:nä ⁷⁾ toimitetuista kaupunginkassan katsastuksista laaditut pöytäkirjat eivät aiheuttaneet toimenpiteitä.

Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastus. Kaupunginvaltuuston määrättyään ³⁾ kaupungin irtaimen omaisuuden katsastajain lukumäärän kahdeksi ynnä yhdeksi varamieheksi valittiin ⁴⁾ mainittuun tehtävään vtt Margelin ja Tallgrén, varamiehenään vt Stenius.

Kaupungin vuoden 1877 tilien tarkastus. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1878 lähettänyt ⁸⁾ valiokuntaan kaupungin vuoden 1877 tilien tarkastuksesta laaditun kertomuksen ynnä asianomaisten viranomaisten sen johdosta antamat selitykset. Valiokunta antoi vuonna 1879 valtuustolle mietintönsä ⁹⁾ tilintarkastuskertomuksessa esitetyistä muistutuksista. Valiokunnan siinä esittämien ehdotusten mukaisesti valtuusto päätti ¹⁰⁾ myöntää vastuuvapauden kunnan koko rahatoimen hoidosta vuonna 1877. Samalla valtuusto valiokunnan ehdotuksesta päätti:

vaatia rahatoimikamarilta selvityksen niiden toimenpiteiden tuloksesta, joihin se oli ryhtynyt saadakseen perityksi maksamattomia biljardimaksuja;

kehoittaa rahatoimikamaria pitämään kaikista kaupungille sopimusten nojalla kertyvistä vuokrista erityistä täydellistä luetteloa, jonka aina tuli olla kamarin konttorin käytettävissä, sekä ehdottomasti ottamaan nämä vuokrat erääntymispäivinä tileissä huomioon ja mahdollisimman pian perimään ne;

velvoittaa rahatoimikamarin ottamaan tileissä huomioon ja toistaiseksi maksamattomina kirjaamaan leskivaimo Johanssonin maksamattoman vuokran eräästä Katajanokan talosta vuodelta 1877;

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. kesäk. 12 §. — ²⁾ S:n 11 p. maalisk. 5 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 17 §. — ⁴⁾ S:n s:n 18 §. — ⁵⁾ S:n s:n 16 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. toukok. 5 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. lokak. 21 §. — ⁸⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 373. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 4. —

¹⁰⁾ Valt. pöytäk. 21 p. maalisk. 2 §.

tähdentää rahatoimikamarille sen seikan välttämättömyyttä, että jokainen kamarin tekemä päätös, joka aiheutti jonkinlaisen tulon kertymistä kaupungille, ilmoitettiin kamarin konttorille siten, että tällainen tulo eräntymispäivänä voitiin ottaa tileissä huomioon;

edelleen huomauttaa rahatoimikamarille, että ottaen huomioon erikoisluontoiset väliaikaiset olot, jotka jatkuvasti vallitsivat kaupungin kunnallisverotuksessa, ja n.s. varattomuudentodistusten useinkin epäilyttävän merkityksen saattoi olla syytä mitä suurimman varovaisuuden noudattamiseen maksamattomien kunnanverojen lyhentämisessä; sekä

kehoittaa rahatoimikamaria, ellei niin jo ollut tapahtunut, viipymättä antamaan laatia yksityiskohtaiset, yhteenlasketut ja asianmukaisesti todisteilla varustetut luettelot kaikista vuoden 1878 tileihin siirtyneistä jäämistä.

Rahatoimikamarin myöhemmin lähettämä luettelo perityistä biljardimaksuista ei aiheuttanut ¹⁾ toimenpidettä kaupunginvaltuuston taholta.

Kaupungin vuoden 1878 tilien tarkastus. Sen jälkeen kun kertomus kaupungin vuoden 1878 tileistä ynnä asianomaisten sen johdosta antamat selitykset olivat saapuneet kaupunginvaltuustolle, valtuusto lähetti ²⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat ³⁾ vtt Nybom, von Christierson ja Laurell, minkä ohessa valtuusto päätti painattaa mainitun kertomuksen ja rahatoimikamarin siitä antaman selityksen. Samaan valiokuntaan lähetettiin ⁴⁾ myöhemmin myöskin poliisikamarin asiasta antama selitys. Valiokunnan mietinnön ⁵⁾ saavuttua valtuusto siinä tehdyn ehdotuksen mukaisesti myönsi ⁶⁾ vastuuvapauden kaupungin koko rahatoimen hoidosta mainittuna vuonna. Sen ohessa valtuusto pääasiassa yhtyen valiokunnan ehdotukseen päätti:

kehoittaa rahatoimikamaria velvoittamaan kauppias A. Parviaisen, joka oli kaupungilta vuokrannut Töölönlahden pohjoispuolella olevat huvilapalstat n:ot 2 ja 3, antamaan takauksen vuokran suorittamisesta ja muiden sitoumustensa täyttämisestä;

kiinnittää rahatoimikamarin huomion erääseen poliisikamarin vuosien 1877 ja 1878 tarverahain tilittämättömään ylijäämään ja kehoittaa kamaria ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin puheena olevain kaupungille kuuluvain varain saamiseksi poliisilaitokselta;

huomauttaa, että oli väärin viedä veden johtamisesta kaupungin taloihin aiheutuneita kustannuksia vesijohtotilille, ja samalla lausua, että valtuuston mielestä vesijohtolainan kirjanpito oli järjestettävä siten, että lunastamattomien kuponkien määrä joka vuodelta kävi siitä selvästi ilmi; sekä

kehoittaa rahatoimikamaria pitämään erityisiä jatkuvia luetteloja kaikista valtuuston vuoden varrella myöntämistä lisämäärärahoista ja antamaan ne kaupungin tilintarkastajien käytettäväksi.

Muistutus rahatoimikamarille määrärahaain ylittämisestä. Myöntyen vtn Heikelin vuoden 1879 talousarvion järjestelyssä tekemään ehdotukseen, joka oli lähetetty valmisteluvaliokuntaan, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ mainitun valiokunnan puollettua ehdotusta kohdistaa rahatoimikamarin huomion siihen, että valtuuston talousarvion järjestelyssä hallinnollisten viranomaisten ja hallitusten käytettäväksi myöntämiä määrärahoja ei saanut ylittää ilman että valtuusto oli antanut siihen suostumuksensa.

¹⁾ Valt. pöytäk. 20 p. toukok. 1 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 §. — ³⁾ S:n s:n 25 §. —

⁴⁾ S:n 2 p. syysk. 26 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj n:o 21. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 16 p. jouluk. 3 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 15 §.

Kaupunginvaltuuston vuoden 1878 tarverahojen tilittäminen. Kaupunginvaltuuston sihteeri antoi valtuustolle laatimansa tilit valtuuston vuoden 1878 tarverahoista; tilit osoittivat menoja olleen yhteensä Smk 3,301: 23. Valtuusto päätti ¹⁾ lähettää tilit rahatoimikamariin esitettäväksi vuositilintarkastajille kaupungin muiden tilien ohella.

Kaupunginkassan palkkausrahaston kirjanpito. Maistraatti ilmoitti ²⁾, että senaatti maistraatin esityksestä oli antanut suostumuksensa kaupunginkassan n.s. palkkausrahaston lakkauttamiseen ³⁾, mutta samalla määrännyt, että kunnallisasetuksen 73 §:n mukaisesti Helsingin kihlakunnan maakirjan mukaan maistraatin palkkausta varten määrättyjen Helsingin pitäjän tilojen, nim. Hindersnäsän kylän Hindersnäs n:o 1:n, Drumsön Heikas n:o 1:n ja Bertas n:o 2:n, Forsbyn Forsby n:o 1:n, Pikkuhuopalahden kylän Korpas n:o 1:n, Backas n:o 2:n, Greijus n:o 3:n ja Böle n:o 4:n, Talin Lassas n:o 1:n, Martis n:o 2:n ja Reimars n:o 3:n sekä Oulunkylän kylän Nybondas eli Nybackas n:o 5:n tulo ja tuotto vatedeskin oli erikseen merkittävä kaupunginkassan tulojen joukossa ja todistettava niistä laadittua luetteloa vastaaviksi. Asia ei aiheuttanut toimenpiteitä valtuuston taholta.

Erinäisten rahastojen hoito. Vaivaishoitojohtokunta oli valittanut läänin kuvernöörille siitä, että kaupunginvaltuusto oli ottanut vuoden 1879 talousarvioon ainoastaan erinäisten vaivaishoidolle lahjoitettujen tai aikaisemmin vaivaishoitojohtokunnan hallinnassa olleiden rahastojen korot, mutta ei niiden pääomia, ja anonut, että kuvernööri julistaisi vaivaishoitojohtokunnalla olevan oikeuden lahjoituskirjojen määräysten mukaan jatkuvasti hoitaa puheena olevia rahastoja. Samansisältöisen valituksen oli kuvernöörille esittänyt terveyslautakunta erään kuumesairaalan hyväksi lahjoitetun rahaston suhteen. Kuvernööriin vaadittua valtuustolta selitystä valitusten johdosta valtuusto lähetti ⁴⁾ asian valiokuntaan, johon valittiin ⁵⁾ vt Nybom, esittelijäsihteeri S. V. Calamnius ja professori L. H. S. Mechelin. Myöhemmin maistraatti ilmoitti kieltäytyneensä panemasta täytäntöön valtuuston päätöstä, että puheena olevien rahastojen pääomamääriä ei ollut merkittävä talousarvioon menoina, ja tämäkin ilmoitus lähetettiin ⁶⁾ valiokuntaan.

Viimeksi mainitun lähetteen johdosta valiokunta esitti, että kaupunginvaltuusto valittaisi läänin kuvernöörille maistraatin edellä mainitusta päätöksestä. Valtuusto myöntyi tähän esitykseen ja hyväksyi ⁶⁾ valiokunnan ehdottaman valituksen sanamuodon.

Pääkysymyksestä antamassaan mietinnössä ⁷⁾ valiokunta ensin esitti, että kaupunginvaltuusto kehoittaisi rahatoimikamaria ryhtymään toimenpiteihin, jotta kuumesairaalan hyväksi lahjoitettu rahasto, niinkuin kaupunginvaltuusto oli vuonna 1876 määrännyt, kirjattaisiin erikseen ja sen pääoman korko merkittäisiin vuositalousarvioon, mitkä toimenpiteet epähuomiosta siihen asti oli laiminlyöty. Edelleen valiokunta oli laatinut ehdotukset kuvernöörille mainittujen lautakuntain esittämien valitusten johdosta annettaviksi selityksiksi. Näissä huomautettiin aluksi, että vaivaishoitojohtokuntaa ja terveyslautakuntaa ei voinut pitää sellaisina vuoden 1873 kunnallisasetuksen 3 ja 78 §:ssä mainittuina kaupunkikunnan jäseninä, joilla oli valitusoikeus valtuuston päätöksestä, vaan että ne ainoastaan oli-

¹⁾ Valt. pöytäk. 25 p. helmik. 1 §. — ²⁾ S:n 18 p. maalisk. 5 §. — ³⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 269 ja 373. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 25 p. helmik. 6 §. — ⁵⁾ S:n s:n 13 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 2 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. huhtik. 21 §. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 8.

vat valtuuston mainitun asetuksen 4 §:n nojalla asettamia valtuuston alaisia hallintoelimiä. Valituksia ei myöskään voinut pitää niiden kunnan jäsenten esittäminä, jotka olivat ne allekirjoittaneet, vaan ne oli esitetty kollektiivisesti sellaisen viranomaisen puolesta, jolla ei tässä asiassa ollut puhevaltaa. Vaikka niillä olisikin ollut asiassa puhevalta, olivat ne sen muuten menettäneet. Valitukset aiheuttanut valtuuston päätös oli näet ainoastaan seuraus valtuuston vuonna 1876 täysin rahatoimikamarin ohjesäännön 12 §:n mukaisesti tekemästä päätöksestä ¹⁾, että kyseisten rahastojen varat oli luovutettava kaupungin rahatoimilaitokselle sen hoidettaviksi lahjoituskirjain määräysten mukaisesti ja huomioon ottaen, että rahastot kirjattiin erikseen ja niiden hyväksi laskettiin vuotuinen korko. Kun niin ollen valitusoikeutta ei ollut ja viimeksi mainittu päätös oli saanut lain voiman, vaadittiin selitysehdotuksissa, että kuvernööri ei ottaisi valituksia käsiteltäväkseen. Itse asiasta lausuttiin ehdotuksissa sen lisäksi kuitenkin m.m., että rahatoimikamarin tehtävänä mainitun ohjesäännön mukaan oli kaiken kaupungille kuuluvan omaisuuden yleinen hoito ja siis myös »hoitaa kansakouluille, vaivais- ja terveyshoitoon — — osotettuja rahavaroja ja kiinteistöjä». Kunnalla oli siten sekä oikeus että velvollisuus ottaa puheena olevan laatuiset varat hoitoonsa ja käyttää korot mainittuihin tarkoituksiin, ellei lahjoittaja tai testamentin tekijä ollut tarkemmin määrännyt tarkoitusta. Tämän ei voinut katsoa merkitsevän, että kaupunki olisi ottanut rahastot lainaksi, yhtä vähän kuin ne olivat lakanneet jatkuvasti olemasta olemassa. Ei myöskään ollut syytä väitteeseen, että varat tällä tavoin olivat epävarmemmin sijoitetut kuin jos ne aivan toisia tarkoituksia kuin lainausliikkeen harjoittamista varten asetettujen viranomaisten harkinnan jälkeen olisi sijoitettu velkakirjoihin. Oli luonnollista, että varoja oli hoidettava lahjoittajien ja testamentin tekijäin antamien määräysten mukaisesti, ja kaupunginvaltuusto olikin ottanut ne huomioon. Mutta sen jälkeen kun oli laillisessa järjestyksessä määrätty, että varojen hoito kuului rahatoimikamarille, ei se enää voinut olla lautakuntain käsissä. Yhteiskunnallisten ja taloudellisten olojen muuttuessa ei ollut vältettävissä, ettei puheena olevaa laatua oleviin asiakirjoihin sisältyviä määräyksiä voitu tarkalleen soveltaa, mutta se ei merkinnyt antajien tarkoitusten syrjäyttämistä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ täydellisesti valiokunnan mietinnön ja sen laatimat selitysehdotukset.

Sen jälkeen vaivaishoitojohtokunnan ja terveyslautakunnan sekä kaupunginvaltuuston valituksista antamassaan päätöksessä kuvernööri hylkäsi sekä kaupunginvaltuuston mainittujen lautakuntain valitusoikeutta vastaan esittämän väitteen että valtuuston valituksen ja niinkään lautakuntain vaatimukset, että rahastot luovutettaisiin niiden hoitoon, minkä ohessa valtuusto velvoitettiin ensi tilassa ryhtymään toimenpiteisiin rahastojen pääomamääräin palauttamiseksi entiselleen, ellei valtuusto laillisessa järjestyksessä hankkinut lupaa niiden pitämiseen edelleen lainana.

Tämän johdosta kaupunginvaltuusto, joka katsoi niiden toimenpiteiden pohtimisen, joihin kuvernöörin päätös saattoi antaa aiheen, kuuluvan lisätyille kaupunginvaltuutetuille, päätti ³⁾ maistraatilta anoa, että julistettaisiin vaalit lisäjäsenten valitsemiseksi valtuustoon asiaa edelleen käsittelemään. Sen jälkeen kun lisävaltuutetut, joiden myöskin tuli käsitellä kysymys uuden kansakoulutalon rakentamisesta, oli laillisessa järjestyk-

¹⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 146. — ²⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 22 §. — ³⁾ S:n 16 p. lokak. 5 §.

sessä valittu ¹⁾), ryhtyi siten lisätty kaupunginvaltuusto asiaa käsittelemään ja päätti ²⁾ tällöin:

että kaupunki ottaisi ne varat, jotka tarvittiin, jotta kaupunki voisi palauttaa kyseiset lahjoitetut rahastot niiden oikeihin pääomamääriin, lainaksi kahta vuotta pitemmin maksuajoin; sekä

jättää vakinaisen valtuuston tehtäväksi hankkia tälle päätökselle senaatin talousosaston vahvistuksen sekä kaupunkia sitovasti määrätä, keneltä ja millaisin ehdoin tämä laina sopivimmin oli otettava.

Vaivaishoitojohtokunnan ja terveyslautakunnan vieläkin valitettua senaattiin kuvernöörin edellä mainitusta päätöksestä ja senaatin vaadittua kaupunginvaltuustolta selitystä valitusten johdosta valtuusto antoi ³⁾ aikaisemmin asetetulle valiokunnalle tehtäväksi laatia vaaditun selityksen ehdotuksen ja oikeutti valiokunnan tarpeen vaatiessa itse täydentäytymään.

Valiokunnan mietintöä ei annettu kertomusvuoden kuluessa.

Väliaikaisen lainan ottaminen järjestely- ja kaduntasoitustöitä varten. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1878 senaatilta anonut ⁴⁾, että Helsingin kaupunkikunnalle myönnettäisiin järjestely- ja kaduntasoitustöitä varten 350,000 markan suuruinen valtion laina, joka oli maksettava takaisin enintään kahdessa vuodessa. Vuonna 1879 maistraatti ilmoitti, että anottu laina oli myönnetty 5 %:n vuotuisin koroin ja että kaupunki oli velvollinen maksamaan sen takaisin kahden vuoden kuluessa lainan antamisesta lukien sekä että lainan sai nostaa valtionkonttorista erissä, joiden suuruuden lainanottaja sai määrätä. Tämän johdosta valtuusto valtuutti ⁵⁾ rahatoimikamarin kaupungin puolesta laatimaan velkakirjan lainamäärälle ja nostamaan sen kamarin sopiviksi katsomissa erissä.

Vaivaismaksun perusteet. Sen johdosta, että maaliskuun 17 p:nä 1879 yleisestä vaivaishoidosta annetussa asetuksessa oli säädetty, että kaikkien yhteiskunnan työkykyisten 15 vuotta täyttäneiden jäsenten oli suoritettava vaivaishoitoyhdyshkunnan määräämä henkilökohtainen vaivaismaksu, maistraatti anoi, että valtuusto määräisi mainitun maksun suuruuden. Valtuusto lähetti ⁶⁾ ensin asian rahatoimikamariin, joka sen johdosta antamassaan lausunnossa m.m. huomautti, että kyseisen maksun ei pitäisi olla 1 markkaa suurempi, jotta se ei kävisi liian rasittavaksi niille, jotka sen lisäksi maksoivat veroa 1 tai 2 veroäyristä. Asiaa uudelleen esiteltäessä valtuusto lähetti ⁷⁾ sen valiokuntaan, jolle annettiin tehtäväksi antaa lausunto vaivaismaksun kantamisen perusteista sekä sen määrästä. Valiokunnan jäseniksi valittiin ⁸⁾ vt Dittmar, lakitieteenkandidaatti H. G. Borenus ja kaupunginkamreeri, filosofianmaisteri S. E. Kullhem. Talousarvion järjestelyssä kaupunginvaltuusto sen ohessa antoi ⁹⁾ valiokunnalle tehtäväksi, ellei se niin pian ehtinyt laatia lopullista ehdotusta asiasta, vuoden 1880 tammikuun loppuun mennessä antaa valmistavan mietinnön vaivaismaksun määrästä ja sen kantamistavasta mainittuna vuonna.

Kaupungin osuus vuoden 1878 paloviinaverosta. Maistraatin antaman ilmoituksen, että kaupungille tuleva osuus vuoden 1878 paloviinaverosta nousi Smk:aan 4,927: 44, kaupunginvaltuusto lähetti ¹⁰⁾ talousarviovaliokuntaan. Tämän mietinnössään ¹¹⁾ esittämän ehdotuksen mukaisesti val-

¹⁾ Ks. s. 19. — ²⁾ Lis. valt. pöytäk. 5 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. 16 p. jouluk. 12 §. — ⁴⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 376. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 11 p. maalisk. 13 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. lokak. 20 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. jouluk. 1 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. jouluk. 8 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. jouluk. 14 §. — ¹¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24.

tuusto talousarviota järjestettäessä päätti ¹⁾ määrätä kyseiset varat käytettäväksi kansankirjaston ja lukusalin hyväksi.

Koiraverovarojen y.m. käyttö. Maistraatti ilmoitti, että vuonna 1878 koirain verottamisesta annetun uuden lain mukaan kannettua koiraveroa oli kertynyt ja rahatoimikonttoriin suoritettu 5,386 markkaa, minkä lisäksi mainittua veroa vielä oli kantamatta 102 markkaa. Maistraatin ehdotuksen mukaan koko veromäärä lukuun ottamatta veromerkeistä aiheutuneita kustannuksia ja 300 markan rahamäärää, joka oli luvattu aktuaari A. Grönholmille palkkioksi tätä verotusta varten tehtyjen ilmoitusten vastaanottamisesta ja merkitsemisestä y.m., luovutettaisiin Helsingin sairaskodille tunnustuksen osoitukseksi sen hyödyllisestä toiminnasta. Ottaen huomioon, että vuodelta 1878 kenties vielä voitiin esittää vaatimuksia sen taroituksen hyväksi, jota varten vero etusijassa oli käytettävä, nim. vesikauhun takia menetettyjen kotieläinten korvaamiseksi, kaupunginvaltuusto kuitenkin päätti ²⁾ toistaiseksi olla tekemättä päätöstä koiraveron ylijäämän käyttämisestä. Samaan päätökseen valtuusto tuli ³⁾ käsiteltään lääketieteenlenssiaatti M. J. V. Ekelundin tekemän anomuksen, että osa koiraverosta vuosittain osoitettaisiin hänen perustamansa lastenseimen ylläpitämiseen.

Ottaessaan myöhemmin nämä molemmat asiat yhdessä käsiteltäväksi kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että vuoden 1878 koiraverosta kertyneet ja kertyvät varat lukuun ottamatta verotusmerkkien hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia sekä aktuaari Grönholmin edellä mainittua palkkiota oli suoritettava kaupunginkassaan ja että valtuuston vuoden 1880 talousarvion järjestelyn yhteydessä tuli harkita määrärahaan myöntämistä sairaskodille ja lastenseimelle. Samalla asiat lähetettiin vastedes asetettavaan talousarviovaliokuntaan.

Talousarviota järjestettäessä kaupunginvaltuusto tämän valiokunnan epäävän lausunnon ⁵⁾ mukaisesti päätti ¹⁾ olla merkitsemättä määrärahaa kumpaankaan edellä mainituista tarkoituksista.

Erinäisten elinkeino-oikeuksista suoritettujen maksujen poistaminen. Maistraatti oli vuonna 1877 antanut ²⁾ kaupunginvaltuustolle esityksen erinäisten maksujen poistamisesta, joita suoritettiin myönnettäessä joitakin elinkeino-oikeuksia ja niiden harjoittamisesta. Näitä maksuja olivat: 1) kauppiaitten ja käsityöläisten vastaanottomaksut, edellisten 240 markkaa ja jälkimmäisten 120 markkaa; 2) ajomiesten ja kalanostajain vastaanottomaksut, 4 markkaa; 3) vihannesten y.m. myyjäin maksut pöydistä kaupungin kauppatorilla, 16 markkaa; 4) maksut Suomen kansalaiselle myönnetystä kaupusteluoikeudesta, 4 markkaa; 5) palveluksessa olevan, epämääräiseksi ajaksi kotiin lasketun tai virkaeron saaneen maahan sijoitetun venäläisen sotaväen alipäällystön ja miehistön sekä heidän vaimojensa ja leskiensä suoritettava maksu siitä kaupasta ja elinkeinosta, jonka harjoittamiseen heillä kesäkuun 30 p:nä 1869 annetun asetuksen nojalla oli oikeus, 10 markasta 75 markkaan; samoin kuin 6) vuokra-ajurimaksut, 24 markkaa hevoselta. Maistraatti puolestaan ehdotti, ettei ainakaan niiden kunnan jäsenten, jotka tämänkaltaisista oikeuksista voivat saada sellaisen tulon, että heidät vuosittain taksoitettiin, enää tarvitsisi maksaa mitään maksuja, kun oikeus heille myönnettiin, niinkuin esim. vuokra-ajurien ja ryytitarhanviljelijäin,

¹⁾ Valt. pöytäk. 19 p. jouluk. 4 §. — ²⁾ S:n 18 p. helmik. 5 §. — ³⁾ S:n 25 p. helmik. 4 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. marrask. 2 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ⁶⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 277.

ei myöskään epämääräiseksi ajaksi lomalle lasketun tai eron saaneen venäläisen alipäällystön ja miehistön eikä heidän vaimojensa eikä leskiensä, milloin heille oli myönnetty lupa mainitun asetuksen 3 §:ssä mainitun kaupan harjoittamiseen saman veron alaisina, jonka Suomen kansalaiset sellaisesta liikkeestä suorittivat. Sitä vastoin maistraatti katsoi, että seuraavat maksut oli edelleen kannettava, nim.: 1) porvari- ja vastaanottomaksut; 2) Suomen kansalaisten maksut pienkaupusteliikkeestä; sekä 3) puheena olleen alipäällystön ja miehistön sekä heidän vaimojensa ja leskiensä suoritettavat maksut siitä elinkeinosta ja liikkeestä, johon heillä oli oikeus vuoden 1869 asetuksen 2 §:n mukaan.

Vuonna 1879 rahatoimikamari antoi valtuustolle asiasta pyydetyn lausunnon, jonka antamista oli lykätty odotettaessa samana vuonna annetun uuden elinkeinoasetuksen julkaisemista. Kamari lausui siinä m.m., että uuden, tammikuun 1 p:nä 1880 voimaan tulevan elinkeinolain nojalla lakkasivat »ehdoksi oikeuteen päästä käyttämään elinkeinoa kaupungissa määrättyt vastaanotto- ja erityiset stemplausmaksut sekä kaikki muut kulungit, jotka semmoisen oikeuden saamista varten ovat olleet kaupungille tai elinkeinoyhdistykselle suoritettavat». Tästä seurasi, että mitään niitä maksuja, joita kauppiaat, käsityöläiset, ajomiehet, kalanostajat, vuokra-ajurit ja kotimaiset kaupustelijat olivat suorittaneet elinkeino-oikeuden saamisesta ja elinkeinon harjoittamisesta, ei enää saanut asianomaisten maksettavaksi määrätä. Ainoastaan ne myyjät, jotka myydessään kaupungin torilla, satamassa tai muussa yleisessä myyntipaikassa maalaistuotteita käyttivät myyntikojuja tai -pöytiä, olivat uuden elinkeinolain mukaan velvolliset suorittamaan näistä kaupungille määrättyt maksut. Vuoden 1869 asetuksen 2 §:n nojalla kaupungille kaupusteluliikkeestä suoritettava elinkeinomaksu oli kamarin mielestä edelleen säilytettävä ja niinkuin aikaisemminkin maistraatin määrättävä vuodeksi kerrallaan samalla kuin lupa kyseisen elinkeinon harjoittamiseen myönnettiin, ja maksu sitten ennakolta suoritettava. Mitä taasen tulee siihen pienriikkamakauppaan, johon oikeus myönnettiin edellä mainitun asetuksen 3 §:n nojalla, ei sen harjoittajilta tuntunut olevan kannettava erityistä elinkeinomaksua, vaan oli heidät vuosittain taksoitettava, jolloin he joutuivat maksamaan veroa heille tällöin määrättyjen veroäyrien perusteella. Vuoden 1880 alusta olisi niin ollen maistraatin määräyksen mukaisesti kannettava ainoastaan seuraavat maksut, nim.: 1) pöytän, kojujen tai tiskien käyttämisestä myynnin tapahtuessa kaupungin torilla, satamassa tai muissa myyntipaikoissa sekä 2) oikeudesta vuoden 1869 asetuksen 2 §:ssä mainittuun kaupusteluun. Näiden molempien maksujen määriä olisi sen ohessa tuntuvasti korotettava. Sen maksun suhteen viimein, joka ulkomaalaisen uuden elinkeinolain mukaan oli suoritettava oikeudesta myydä kaupungin satamissa maston vierestä itse maa-han tuomiaan ruokatarvikkeita, kamari piti sopivimpana, että se veloitettiin ja kannettiin kaupungin satamakonttorissa kaupunginvaltuuston vahvistama taksaa noudattaen, ja antaisi kamari, jos valtuusto näin päätti, valtuustolle ehdotuksen tällaiseksi taksaksi.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto ensin päätti ¹⁾ painattaa sekä maistraatin kirjelmän ²⁾ että rahatoimikamarin lausunnon ²⁾. Myöhemmin valtuusto hyväksyi ³⁾ kamarin lausunnossa esitettyt ehdotukset sellaisinaan.

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. kesäk. 16 §. — ²⁾ Painettu ilman numeroa. — ³⁾ Valt. pöytäk. 2 p. syysk. 1 §.

Veronkantoaikojen määrääminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kertomusvuonna järjestettäisiin kaksi kunnallisverojen kantokautta, toinen kesäkuun ja toinen syyskuun alkupuolella, sekä valtuutti kamarin tarkemmin määräämään veronkantopäivät.

Tuulaaki- ja taksoitusvarojen kanto. Kaupungin vuoden 1878 tilintarkastuskertomusta käsiteltäessä ²⁾ kaupunginvaltuusto ottaen huomioon maksamattomien jäämien runsauden päätti ³⁾ asettaa valiokunnan harkitsemaan ja ehdottamaan, mihin toimenpiteihin oli ryhdyttävä, jotta kaupungin sekä tuulaaki- että taksoitettujen verojen kanto saataisiin sujumaan varmasti, mahdollisimman vähin kustannuksin ja nopeasti.

Valiokunnan jäseniksi valittiin ⁴⁾ vtt Svensson, Malmgren, Dittmar ja L. Th. Krogus sekä vaakamestari A. Landén.

Lyhennysluettelojen tarkastus. Maistraatin jätettyä kaupunginvaltuuston tarkastettavaksi kaupungin vuoden 1877 suostuntaverojen ja henkirahojen lyhennysluettelot valtuusto asetti ⁵⁾ niitä tarkastamaan valiokunnan ja valitsi ⁶⁾ sen jäseniksi vtt Tallgrénin, Steniuksen ja Dittmarin. Valiokunnan ilmoitettua, ettei se ollut havainnut syytä muistutuksiin lyhennysluetteloja vastaan, valtuusto päätti ⁷⁾ palauttaa ne maistraattiin merkiten, ettei valtuustolla ollut mitään muistuttamista niitä vastaan.

Valitus epätasaisesta verotuksesta. Kirvesmiehet G. Häggman, R. Malenius ja A. Stein y.m. kaupungissa henkikirjoitetut työmiehet olivat läänin kuvernööriltä anoneet toimenpidettä, jotta henkilöt, jotka eivät olleet verolle kirjoitetut kaupungissa, mutta jotka oleskelivat sen alueella ja saivat sieltä tuloja, laillisesti velvoitettaisiin suorittamaan osansa kaupungin menoista maksamalla veroa tulojensa mukaisesti; tässä tarkoituksessa olisi m.m. lupalipulla kaupungissa oleskelevat työntekijät määrättävä poliisikamariin ilmoittamaan, mistä he olivat saaneet työtä ja miten paljon heillä oli ollut siitä tuloa, sekä työnantajat velvoitettava pidättämään työntekijäinsä tuloista määrätty prosentti maksettavaksi kaupunginkassaan. Koska kunnallisverojen maksuunpano kuului verotus- ja tutkijalautakunnille, kuvernööri tosin oli evännyt hakijain anomuksen, mutta ottaen huomioon, että melkoinen määrä työväkeä oleskeli kaupungissa ja ansaitsi siellä elatusensa olematta siellä henkikirjoissa ja maksamatta veroa valtiolle ja kunnalle, määrännyt maistraatin valvomaan, että jokainen Suomen kansalainen, jolla oli kaupungissa asuntonsa ja oikea kotipaikkansa, merkittiin kaupungin henkikirjoihin. Samalla kuvernööri maistraatin välityksellä jätti asian, sikäli kuin se koski hakijain valituksen aiheena ollutta verotuksen epätasaisuutta ja heidän samassa yhteydessä koskettelemaansa paikkakunnalla vallitsevaa työnpuutetta, kaupunginvaltuuston harkittavaksi.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ ilmoittaa maistraatille, että valtuusto ei ollut katsonut asian antavan sille toimenpiteen aihetta, koska maistraatti jo oli saanut kuvernööriltä tehtäväksi koettaa korjata muistutusten aiheena olleet verotuksen epäkohdat ja koska valtuusto vahvistaessaan kuluvan vuoden talousarvion oli myöntänyt määrärahoja useiden suurten töiden suorittamiseen ja siten mahdollisuuksien rajoissa varannut työansion tilaisuuksia.

¹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. toukok. 4 §. — ²⁾ Ks. s. 39. — ³⁾ Valt. pöytäk. 16 p. jouluk. 3 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. jouluk. 8 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. marrask. 4 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 15 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. jouluk. 2 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 10 §.

Luontoismajoituksen rahakorvaus. Majoituslautakunnan kaupunginvaltuuston tutkittavaksi ja hyväksyttäväksi lähettämän ehdotuksen niiden rahakorvausten tariffiksi, joita kaupunkiin sijoitetun sotaväen vuokravuonna 1879—80 tuli saada nauttia asunnon ja muiden luontoismajoitus-etujen sijasta, valtuusto lähetti ¹⁾ valiokuntaan, johon kuuluivat ²⁾ vtt Brummer, von Born ja Lindfors. Mietinnössään tämä valiokunta lausui m.m., että majoituslautakunnan ehdottama tariffi tuntui olevan liian yksityiskohtainen ja sellaisena omansa aiheuttamaan epäoikeutettuja vaatimuksia ja valituksia. Tarkoituksenmukaisempaa olisi kerta kaikkiaan vahvistaa määrätty summa korvaukseksi huoneesta ja muista tarvikkeista. Myöskään ei korvausta olisi arvioitava erikseen talvi- ja kesäkuukausilta, vaan sen tulisi olla yhtä suuri kaikkina vuoden kuukausina. Ne yksikköhinnat, joihin lautakunnan ehdotus perustui, tuntuivat myöskin osittain liian korkeilta. Valiokunta oli sen tähden laatinut uuden tariffiehdotuksen, jonka mukaan Helsingissä suoritettava korvaus olisi Venäjällä ensimmäisen ja toisen luokan kaupungeissa suoritettujen keskimäärä; ensimmäiseen luokkaan luettiin keisarikunnassa ainoastaan Pietari, Moskova ja Odessa sekä toiseen luokkaan muut kuvernementtikaupungit.

Hyväksyen valiokunnan ehdotuksen kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ vahvistaa ne korvaukset, jotka kaupunkiin sijoitetun sotaväen edellä mainitulta vuokravuodelta tuli saada luontoismajoituksen sijasta, seuraaviksi määräksi:

Vastaava luokka sivilivirassa.	Aste.	Kuu- kaudelta, Smk.	Koko vuodelta, Smk.
II	Nainut kenraali.....	375: —	4,500: —
»	Naimaton s:n	334: —	4,008: —
III	Nainut kenraaliluutnantti	300: —	3,600: —
»	Naimaton s:n.....	267: —	3,204: —
IV	Nainut kenraalimajuri	267: —	3,204: —
»	Naimaton s:n.....	229: —	2,748: —
V	Nainut esipuseeri, joka on rykmentinpäällikkö tai nauttii rykmentinpäällikön oikeuksia	233: —	2,796: —
»	Naimaton s:n s:n	200: —	2,400: —
VI—VIII	Nainut eversti, everstiluutnantti tai majuri, joka ei nauti edellä mainittuja oikeuksia ...	158: —	1,896: —
»	Naimaton s:n s:n	125: —	1,500: —
IX—X	Nainut kapteeni tai alikapteeni	120: —	1,440: —
»	Naimaton s:n.....	84: —	1,008: —
XI—XII	Nainut luutnantti, aliluutnantti tai vänrikki	84: —	1,008: —
»	Naimaton s:n.....	54: —	648: —
—	Sotilasmajoitus 10 miehelle	50: —	600: —

Muist.: Esikunta- ja yliupseerit, jotka eivät ole rykmentinpäälliköitä tai nauti rykmentinpäällikön oikeuksia, samoin kuin sotalaitoksen palveluksessa olevat V—XIV luokkiin kuuluvat siviilivirkamiehet saavat korvausta ainoastaan sen hevosmäärän tallisijasta, jolle rahasäännön mukaan annetaan rehut, ja maksetaan tätä korvausta niille, joilla on oikeus kahden hevosen rehuun, 100 markkaa ja niille, joilla on oikeus yhden hevosen rehuun, 60 markkaa vuodessa.

Majoituslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto edelleen vahvisti ⁴⁾ kanslia- tai arkistohuoneen vuokrakorvauksen vuokravuonna 1879—80,

¹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. helmik. 7 §. — ²⁾ S:n s:n 12 §. — ³⁾ S:n 11 p. maalisk. 11 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 9 §.

mitä korvausta ei ollut määrätty muiden luontoismajoitussuoritusten korvausten yhteydessä, 240 markaksi.

Myöhemmin majoituslautakunta antoi kaupunginvaltuustolle ehdotuksen vuokravuoden 1880—81 vastaavaksi tariffiksi. Tämän tariffin, johon korvausmäärät oli merkitty samansuuruisiksi kuin valtuusto oli ne vahvistanut edelliseksi vuokravuodeksi, valtuusto hyväksyi ¹⁾ sellaisenaan.

Toimenpiteitä epäoikeutetun majoitusetujen tilauksen johdosta. Majoituslautakunta ilmoitti kaupunginvaltuustolle, että alikapteeni Dorofejffin, jolle kaupungin komentajan tarkastaman tilauksen perusteella oli myönnetty luontoismajoitus ja jolle samoin perustein oli vuokrattu huoneisto myöskin vuokravuodeksi 1879—80, voimassa olevan majoitusohjesäännön mukaan oikeastaan jo marraskuussa 1878 olisi pitänyt luopua kyseisestä huoneistosta. Tämän johdosta valtuusto anoi ²⁾ läänin kuvernööriltä, että tämä komentajalle huomauttaisi, että majoitusetujen tilaukset oli mitä tarkimmin tutkittava, ja sen lisäksi, että kaupungin viranomaisilla, ellei niin tehty, ei ollut muuta neuvoa kuin vaatia asianomaisilta korvausta siitä vahingosta, joka kaupungille oli aiheutunut epäoikeutettujen tilausten johdosta. Samalla valtuusto kehoitti majoituslautakuntaa koettamaan saada kesäkuun 1 p:stä toiselle henkilölle vuokratuksi alikapteeni Dorofejffille vuokratun huoneiston, ellei sitä voitu käyttää majoitustarkoituksiin.

Majoituslautakunnan ilmoitettua kaupunginvaltuustolle, että Suomen sotilaspiirin intendenttihallituksen väliaikainen päällikkö, kenraalimajuri parooni Küster virheellisen tilauksen nojalla oli vuoden 1878 kesäkuun 1 p:n ja vuoden 1879 maaliskuun 1 p:n väliseltä ajalta nostanut Smk 272: 86 yli hänelle majoitusohjesäännön mukaan kuuluvan luontoismajoituksen korvauksen, valtuusto antoi ³⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi oikeuden kautta periä mainitun rahamäärän asianomaisilta.

Sen jälkeen kun senaatti keisarikunnan sotaministeriön antaman päiväkäskyn nojalla oli vapauttanut majoituslautakunnan antamasta majoitusetuja vuoden 1866 kesäkuun 17 p:n jälkeen naimisiin menneen kaupunkiin sijoitetun venäläisen alipäällystön ja miehistön vaimoille ja lapsille, lautakunta oli useita kertoja kaupungin komentajalle huomauttanut, ettei kyseisille henkilöille enää saanut tilata majoitusta sekä pyytänyt, että ne heistä, joilla ei enää ollut oikeutta pitää asuntojaan hallussaan, häädettäisiin niistä ja huoneistot luovutettaisiin lautakunnan käytettäväksi. Komentaja oli kuitenkin kieltäytynyt antamasta lautakunnalle tässä kohdin apuaan ja samalla ilmoittanut anoneensa läänin kuvernööriltä, että tämä esittäisi senaatille, että kirjurit Balabanoff, Orloff, Panomaroff, Kosloff ja Arsenjeff, joita asia koski, oikeutettaisiin pitämään asuntonsa ja että lautakunta saisi nostaa siitä korvauksen yleisistä varoista. Ilmoittaen tämän kaupunginvaltuustolle lautakunta huomautti, että komentaja kieltäytyessään noudattamasta lautakunnan oikeutettua anomusta huoneistojen luovuttamisesta oli riistänyt lautakunnalta viiden huoneiston käyttämismahdollisuuden ja alisti valtuuston harkittavaksi, oliko sen anottava kuvernööriltä, että komentaja velvoitettaisiin viipymättä antamaan lautakunnalle sen pyytämä virka-apu. Valtuusto päättikin ⁴⁾ tehdä kuvernöörille tätä tarkoitettavan esityksen. — Myöhemmin kuvernöörinvirasto ilmoitti kaupungin

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. jouluk. 4 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 7 §. — ³⁾ S:n 13 p. toukok. 9 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. syysk. 19 §.

komentajan selittäneen että hän oli ryhtynyt toimenpiteisiin yhden edellä mainitun kirjurin häätämiseksi, joka oli oikeutettu saamaan vuokrankorvauksen sotilasvaroista, sekä että muista osa oli saanut eron, osa jäi palvelukseen yli määrätyn palvelusajan ja oli oikeutettu saamaan kaupungilta majoitusetuja. Valtuusto päätti saattaa ¹⁾ tämän ilmoituksen majoituslautakunnan tietoon.

Kaupungin julkisten paikkojen ja katuosuuksien puhtaanapito. Rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ teurastajamestari J. F. Mangströmin tekemän tarjouksen huolehtia 12,000 markan suuruisesta korvauksesta kaupungin julkisten paikkain ja katuosuuksien puhtaanapidosta marraskuun 1 p:stä 1879 samaan päivään vuonna 1880.

Rahatoimikonttorin palkkaussääntö. Rahatoimikamari antoi valtuustolle laatimansa rahatoimikonttorin palkkaussääntöehdotuksen. Valtuuston toimitettua ³⁾ ehdotuksen painosta ja kamarin sen jälkeen annettua valtuustolle v.t. kaupunginkamreerin, filosofianmaisteri J. A. Söderströmin ja v.t. kaupunginkasöörin, sotakamreeri A. F. Sandellin tekemän ja kamarin evättäväksi ehdottaman esityksen, että rahatoimikonttoriin otettaisiin erityinen kassanhoitaja kruununverojen maksuunpanoa ja kannantaa varten, valtuusto lähetti ⁴⁾ sekä palkkaussääntöehdotuksen että viimeksi mainitun esityksen valiokuntaan, johon kuuluivat ⁵⁾ vt Nybom, yliopistonkamreeri N. C. Westermarck ja pankinjohtaja J. Lupander.

Sen jälkeen antamassaan lausunnossa valiokunta ehdotti evättäväksi ehdotuksen erityisen kruununkassanhoitajatoimen perustamisesta, mutta kannatti rahatoimikamarin laatimaa rahatoimikonttorin palkkaussääntöehdotusta ja ehdotti samalla, että kaupunginvaltuusto määräisi, että ajan, jonka henkilö oli palvellut viransijaisena konttorissa, sai lukea hänelle hyväksi palkankorotusoikeuden saamiseksi, jos hänet myöhemmin otettiin vakinaiseen palkkaussääntöön. — Näitä asioita esiteltäessä valtuusto päätti ⁶⁾ eväten v.t. kaupunginkamreerin ja v.t. kaupunginkasöörin esityksen hyväksyä palkkaussääntöehdotuksen sekä valiokunnan sen yhteydessä tekemän ehdotuksen.

Siten vahvistettu palkkaussääntö, jota oli noudatettava siitä päivästä lukien, jolloin rahatoimikonttorin virat vakinaisesti täytettiin, oli sisältykseltään seuraava:

Helsingin kaupungin rahatoimikonttorin palkkaussääntö.

1 kaupunginkamreeri, palkka	6,000: —	
palkkio tilien antamisesta määräaikana	400: —	6,400: —
Muist. Kaupunginkamreeri saa 500 markan palkankorotuksen jokaisen rahatoimilaitoksessa palvellun viisivuotiskauden jälkeen, kunnes palkka nousee 8,000 markkaan.		
1 kaupunginkasööri, palkka	5,000: —	
virhelaskurahoja	800: —	5,800: —
1 vanhempi kaupunginkirjanpitäjä, palkka		4,000: —
Muist. Vanhempi kaupunginkirjanpitäjä saa palkankorotusta 800 markkaa palveltuaan rahatoimilaitoksessa 5 vuotta		
1 nuorempi kaupunginkirjanpitäjä, palkka		2,500: —

¹⁾ Valt. pöytäk. 9 p. jouluk. 11 §. — ²⁾ S:n 21 p. lokak. 3 §. — ³⁾ S:n 14 p. tammik. 6 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 3 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 4 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 128 §.

Muist. Nuorempi kaupunginkirjanpitäjä saa palkankorotusta 500 markkaa palvelutuaan rahatoimilaitoksessa 5 vuotta.

1 konttorikirjuri, palkkio	1,600: —
	Yhteensä Smk 20,300: —

Talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto talousarviovaliokunnan mietinnössä¹⁾ esitetyn ehdotuksen mukaisesti päätti²⁾, että rahatoimikonttorin menosäännöstä 3,000 markkaa oli vietävä majoitusvarojen tilille.

Ylimääräisten kaupunginvoutien ottaminen toimeen. Maistraatin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että maistraattiin silloisten ylimääräisten kaupunginvoutien lisäksi sai toistaiseksi jäämien perimistä varten niiksi vuoden ajoiksi, jolloin tällaisia apulaisia tarvittiin, ottaa kaksi kaupunginvoutia lisää vakinaisten kaupunginvoutien kuukausipalkkaa vastaavasta kuukausipalkkiosta.

Taksoitus- ja tutkijalautakuntain sihteerin palkkio. Kaupunginvaltuuston anottua⁴⁾ läänin kuvernööriltä, että Helsingin kaupunkia varten määrättäisiin erityinen henkikirjoittaja, joka sen ohessa toimisi taksoitus- ja tutkijalautakuntain sihteerinä, talousarviovaliokunta esitti¹⁾, että palkkio viimeksi mainituista toimista vahvistettaisiin, ja ehdotti puolestaan, että kyseinen sihteerinpalkkio toistaiseksi olisi 1,600 markkaa vuodelta. Vuoden 1880 talousarvion käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ valiokunnan ehdotuksen.

Satamakapteenin palkkaedut. Sen jälkeen kun oli vahvistettu⁵⁾ kaupungin uusi satamajärjestys ja satamakonttorin uusi palkkaussääntö, joiden mukaan m.m. satamamestari oli nimitetty satamakapteeniksi ja hänen tuli saada korotettu palkka, satamakapteeni A. Leander oli rahatoimikamarilta anonut, että hänen palkkaetujensa muutos laskettaisiin tammikuun 1 p:stä 1879. Kamarin puoleltua tätä anomusta kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾, että hakija sai nauttia uuden palkkaussäännön mukaan satamakapteenin virkaan liittyviä palkkaetuja lukien helmikuun 1 p:stä.

Tuulaakikonttorin apulaista varten tarkoitetun määrärahan poistaminen talousarviosta. Vuoden 1880 talousarvion järjestelyssä kaupunginvaltuusto merenkulun tuntuvan vähenemisen johdosta päätti²⁾ talousarviovaliokunnan ehdotuksesta¹⁾ poistaa menosäännöstä tuulaakikonttorin saapuvien lähetysten toimiston yhtä apulaista varten tarkoitetun määrärahan, joka oli maksettu vuoden kahdeksalta kuukaudelta ja ollut 200 markkaa kuukaudelta.

Kuumesairaalan johtajattaren palkkaus. Terveyslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾, että kaupungin vuoden 1880 talousarvioon johtajattaren palkkaamiseksi kuumesairaalaan merkityn 500 markan suuruisen määrärahan sai käyttää ilmoitettuun tarkoitukseen siitä huolimatta, että sellaista viranhaltijaa ei ollut mainittu vuoden varrella vahvistetussa kunnallisen sairaanhoidon ohjesäännössä⁸⁾.

Palkankorotus. Reaalikoulun vahtimestarin F. M. Lindqvistin maistraatille esittämän ja maistraatin evättäväksi ehdottaman palkankorotusanomuksen kaupunginvaltuusto epäsi⁹⁾.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ²⁾ Valt. pöytäk. 19 p. jouluk. 4 §. — ³⁾ S:n 4 p. marrask. 5 §. — ⁴⁾ Ks. s. 63. — ⁵⁾ Ks. s. 67 ja seur. ynnä 1875—78 kert. s. 379. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 2 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 §. — ⁸⁾ Ks. s. 74. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. maalisk. 3 §.

Vesijohdon katselmuslautakunnan palkkiot. Palkkioiksi vesijohtoa tarkastamaan asetetulle katselmuslautakunnalle, sikäli kuin kaupungin oli ne suoritettava, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ antaa määrätä maksettavaksi: puheenjohtajalle, oikeusraatimies E. Öhmanille 100 markkaa, jäsenille, insinööri mekanikko K. M. Moringille ja kaupungininsinööri H. Th. Tallqvistille 200 markkaa kummallekin sekä lautakunnan sihteerille, lakitieteen kandidaatti T. J. Aminoffille 100 markkaa.

Satamamaksujen alennus. Viitaten vuoden varrella käytäntöön otettuun uuteen laivanmittausjärjestelmään, jonka mukaan höyryalusten tonniluku arvioitiin korkeammaksi kuin aikaisemmin, merikapteeni L. Th. Krogius erinäisten höyrylaivayhtiöitten asiamiehenä anoi 40 %:n alennusta säännöllisesti kulkevien höyrylaivojen satamamaksuista. Kaupunginvaltuuston jätettyä ²⁾ asian ensin sen valiokunnan ³⁾ valmisteltavaksi, joka oli laatinut voimassa olevan liikennetaksan ehdotuksen, ja valiokunnan sen jälkeen lausunnossaan erään mainittuun taksaan sisältyvän määräyksen mukaisesti vaadittua asian lähetettäväksi rahatoimikamariin valtuusto lähetti ⁴⁾ sen kamariin, joka kuitenkin ei antanut siitä lausuntoa kertomusvuoden kulessa.

Kuumesairaalan sairaanhoidon päivämaksu. Terveyslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto vahvisti ⁵⁾ kuumesairaалassa annetun sairaanhoidon päivämaksun 80 penniksi kunnassa kotipaikka-oikeuden omaavilta ja 1 markaksi muilta potilailta.

Vesimaksujen alennus. V. t. vesijohtohallituksen esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että kuluttajain, jotka eivät asuneet vesijohdon ääressä, oli suoritettava Vuorimiehen- ja Ulriikankatujen kulmassa olevasta vesipostista ⁷⁾ otetusta vedestä puolet yleisessä taksassa ⁸⁾ määrätystä hinnasta eli 2 markkaa huoneelta vuodessa ja muuten samassa suhteessa alennettu maksu.

Maksu hevosten juottamisesta. V. t. vesijohtohallituksen esittämän ehdotuksen, että koetteeksi kannettaisiin 2 pennin maksu jokaisesta juottamisesta kaupungin järjestämällä hevosten juottoaltailla ⁹⁾ kaupunginvaltuusto epäsi ⁶⁾.

Mittausmaksujen palauttaminen. Kauppaliike F. Tschetschulin oli rahatoimikamarilta anonut, että sille palautettaisiin toiminimen vuosina 1871—75 maahan tuodusta kivihiilestä suorittamia mittausmaksuja, yhteensä Smk 2,668:50. Tuulaakikamarin ehdotettua siltä pyydettyä lausunnossa anomuksen evättäväksi rahatoimikamari antoi asian kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi itse puoltaen sen hyväksymistä. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁰⁾ anomuksen.

Tschetschulinin toiminimen valitettua läänin kuvernöörille kaupunginvaltuuston päätöksestä ja kuvernöörin vaadittua valtuustolta selitystä asiasta, valtuusto antoi ¹¹⁾ valiokunnalle, johon tulivat ¹²⁾ vtt Dalström, F. G. Krogius ja von Christerson, tehtäväksi laatia pyydetyn selityksen ehdotuksen. Valiokunnan sittemmin antamaan mietintöön ¹³⁾ sisältyvässä selitysehdotuksessa huomautettiin m. m., että kaupunki tuulaaki- y. m. maksuista kesäkuun 19 p:nä 1851 annetun taksan nojalla oli laillisesti

¹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. syysk. 36 §. — ²⁾ S:n s:n 4 §. — ³⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 58. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 16 p. lokak. 8 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. jouluk. 8 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 14 §. — ⁷⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 262. — ⁸⁾ S:n s. 159. — ⁹⁾ S:n s. 263. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. 28 p. tammik. 13 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. huhtik. 11 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. toukok. 13 §. — ¹³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 13.

kantanut kyseiset mittausmaksut sekä että sitä paitsi hakijan oli katsottava menettäneen oikeutensa takaisinmaksuvaatimuksen esittämiseen, minkä tähden jätettiin kuvernööriin harkittavaksi, ansaitsivatko valitukset huomiota. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ valiokunnan ehdotuksen eräin sanamuodon muutoksin.

Myöhemmin ilmoitettiin kaupunginvaltuustolle tiedoksi, että kuvernööri hyläten valtuuston päätöksen oli julistanut, että Tschetschulinin toiminimellä oli oikeus rahatoimikamariin tehdyn ilmoituksen jälkeen saada takaisin suorittamiaan mittausmaksuja Smk 2,668: 50. Tämän johdosta valtuusto päätti ²⁾ antaa kamarille tehtäväksi koettaa valitustietä saada kuvernööriin päätöksen kumotuksi ja valtuuston päätöksen vahvistetuksi.

Valtion osanotto katuvalaistuskustannuksiin. Määrättäessä vuonna 1877 valtion suoritettavaa osuutta kaupungin katuvalaistuksen aiheuttamista kustannuksista vuosina 1875—80 ³⁾ läänin kuvernööri oli määrännyt kaupunginvaltuuston ennen vuoden 1879 loppua antamaan kyseisen valtion avustuksen suuruudesta uuden ehdotuksen, jota laadittaessa laskuperusteeksi oli otettava kiinteistöjen pituus valaistun kadun varrella. Tämän johdosta rahatoimikamari, joka oli saanut kysymyksen valmisteltavakseen, antoi valtuustolle esityksen asiasta. Kamari lausui siinä m. m., että kaikkien valaistun kadun varrella olevien rakennusten yhteenlasketusta pituudesta rakennuskonttorin toimittaman arvion mukaan 80.06 % tuli kaupungin ja yksityisten kiinteistöjen ja 19.04 % valtion, yliopiston ja Venäjän valtion rakennusten sekä kirkkojen y. m. julkisten rakennusten osalle. Tämän johdosta ja koska näiden suhdelukujen lisäksi myös oli otettava huomioon, että valtion rakennukset suurelta osalta sijaitsivat kaupungin keskuk- sessa, missä kadut yleensä pidettiin valaistuina kauemmin kuin muissa osissa kaupunkia, tuntui kohtuulliselta, että valtio suoritti kaupungin katu- valaistuskustannuksista täyden viidenneksen eli 20 %. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ kamarin esittämiin syihin nojautuen Hänen Keisarikunnalta Majesteetiltaan anoa, että valtion vuotuinen avustus katu- valaistuksen kustantamiseen määrättäisiin 1/5:ksi koko kustannuksesta.

Höyryruiskujen hoitokustannukset. Talousarviovaliokunnan ehdotuk- sesta ⁵⁾ kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ vuoden 1880 talousarvion järjestelyn yhteydessä anoa maistraatilta, että maistraatti alistaisi palotoimikunnan harkittavaksi, eikä höyryruiskujen hoito- ja käyttökustannuksia voisi supistaa ilman että siitä aiheutui haittaa.

Höyryruiskun korjaus. Palotoimikunnan esityksestä kaupunginval- tuusto myönsi ⁷⁾ Smk:n 1,024: 29 määrärahan senaatin palolaitokselle luovuttaman höyryruiskun ⁸⁾ korjaamista varten.

Kassakaapin osto poliisikamariin. Kaupungin poliisikamarin anomuk- sesta ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto myönsi ⁹⁾ 448 markan määrärahan tulenkestävän ja tiirikalla avaamattoman kassa- kaapin ostoon poliisikamarille.

Ylimääräisen lavantautisairaalan ylläpitäminen. Terveyslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti ¹⁰⁾ mainitun lautakunnan kau- pungissa puhjenneen lavantautikulkutaudin takia mieluummin kolmen kuukauden ajaksi vuokraamaan huoneiston ylimääräiselle lavantautisai-

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. kesäk. 2 §. — ²⁾ S:n 30 p. syysk. 7 §. — ³⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 293. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 16 p. lokak. 12 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 19 p. jouluk. 4 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. marrask. 8 §. — ⁸⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 166 ja seur. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. syysk. 16 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 3 §.

raalalle ja sijoittamaan sinne enintään kolmekymmentä sairaskuukautta sekä myönsi sairaalan tarpeisiin vuoden jäljellä olevaksi osaksi huoneiston vuokraan tarvittavan määrän lisäksi 2,000 markan määrärahan.

Sairaalan piirustuslaskujen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ neljä laskua, määrältään yhteensä 925 markkaa, kunnallisen sairaalan luonnospiirustusten ja niiden kustannusarvioitten laatimisesta.

Lupa mullan ottoon. Rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ Rouvasväen yhdistyksen kamarin ohjeiden mukaan ilmaiseksi ottamaan enintään 6 parrasta multaa kaupungin multa-varastoista käytettäväksi puiden istuttamiseen yhdistyksen lastenkodin pihamaalle.

Tiilien osto viemäritöitä varten. Kaartin kasarmista Eteläsatamaan rakennettava viemärijohtoa koskevan kysymyksen ³⁾ käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto kaupungininsinöörin ja rahatoimikamarin ehdotuksesta valtuutti ⁴⁾ viimeksi mainitun ostamaan vuoden 1880 viemärijohtotöitä varten tiiliä 5,000 markalla. Tiilet oli, kunnes ne käytettiin, pidettävä kaupungin tarveainevarasossa. Vuoden 1881 viemäritöihin tarvittavien tiilien ostoon oli vuonna 1880 käytettävä yhtä suuri rahamäärä.

Toimenpiteitä vesijohdon jäätymisen ehkäisemiseksi. V. t. vesijohtohallituksen esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ 3,045 markan määrärahan erinäisiä hallituksen ehdottamia toimenpiteitä varten, joiden tarkoituksena oli estää vesijohdon jäätyminen n. s. vanhan klinikan ja Pitkän sillan välisessä osassa Unioninkatua.

Pyhäkoulun avustaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1878 anonut ⁶⁾ senaatilta 2,010 markan vuotuista lisämäärärahaa yleisistä varoista kaupungissa toimivan pyhäkoulun ylläpitämistä varten. Vuonna 1879 saapui ilmoitus, että senaatti oli maan iltakouluja varten tarkoitettusta määrärahasta myöntänyt 2,000 markan avustuksen pyhäkoulun ylläpitämiseen viimeksi mainittuna vuonna. Ilmoitus ei aiheuttanut ⁷⁾ toimenpidettä valtuuston taholta.

Määräraha taideteollisuusyhdistyksen veistokoulua varten. Suomen taide-teollisuusyhdistyksen johtokunnan anottua, että se 5,000 markan vuotuisen määräraha, jonka kaupunginvaltuusto oli myöntänyt ⁸⁾ yhdistyksen veistokoulun avustukseksi neljäksi vuodeksi lukien kesäkuun 1 p:stä 1875, myönnettäisiin edelleenkin tai ainakin vuoden 1881 loppuun, valtuusto päätti ⁹⁾ heti määrätä, että yhdistys sai nauttia siihenastista avustustaan kertomusvuoden loppuun, ja muuten lähettää asian myöhemmin asetettavaan talousarviovaliokuntaan. Tämän ehdotuksesta ¹⁰⁾ valtuusto sittemmin merkitsi ¹¹⁾ kaupungin vuoden 1880 talousarvioon 5,000 markan määrärahan mainittua koulua varten.

Maanviljelys- ja kauppakemiallisen laboratorion avustaminen. Läänin kuvernööri pyysi senaatin maanviljelystoimituskunnan määräyksestä kaupunginvaltuuston lausuntoa siitä, suostuiko kaupunki ja missä määrin ottamaan osaa filosofianmaisteri A. W. Forsbergin suunnitteleman Helsinkiin perustettavan maanviljelys- ja kauppakemiallisen laboratorion vuotuisiin ylläpitokustannuksiin. Terveyslautakunta, johon valtuusto lähetti ¹²⁾

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 20 §. — ²⁾ S:n 1 p. huhtik. 11 §. — ³⁾ Ks. s. 37. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 28 p. tammik. 10 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 8 §. — ⁶⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 387. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 18 p. helmik. 4 §. — ⁸⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 60. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. toukok. 11 §. — ¹⁰⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. 19 p. jouluk. 4 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. toukok. 10 §.

asian, huomautti antamassaan lausunnossa, että puheena oleva laboratorio, niin suureksi hyödyksi kuin se saattoikin olla eräille elinkeinonharrailijoille ja yksityisille henkilöille, ei näyttänyt olevan kaupungille sellaiseen niin tärkeä, että kaupungilla olisi riittävää syytä sen avustamiseen, varsinkaan kun ei ollut ehdotettu mitään määrättyä taksaa suoritetuista tutkimuksista. Tässä yhteydessä lautakunta kuitenkin halusi kohdistaa valtuuston huomion sellaisen henkilön tai laitoksen tarpeellisuuteen, jonka välityksellä voitaisiin ilman erityistä korvausta saada suoritetuksi kaupungin viranomaisten valvonnan alaisten tavarain, ennen kaikkea myytäväksi tarjottujen elintarpeiden ja juomatarvarain tutkimuksia. Tällaisten tutkimusten mahdollisuutta kaipasi varsinkin poliisikamari valvoessaan kaupungin torikauppaa.

Tämän johdosta kaupunginvaltuusto palautti ¹⁾ asian terveyslautakuntaan pyytäen sitä antamaan valtuustolle ehdotuksen kaupungin viranomaisten tarkastuksen ja valvonnan alaisten tarveaineiden tutkimuksen aikaansaamisesta.

Sen jälkeen antamassaan uudessa lausunnossa ²⁾ terveyslautakunta ehdotti, että otettaisiin toimeen lautakunnan alainen kaupunginkemisti, jonka tuli olla hyvin perehtynyt kaikkiin kemiallis-analyyttisiin töihin sekä omata tottumusta ja kokemusta mikroskoopin hoidossa. Hänelle olisi annettava tehtäväksi kemiallisesti ja mikroskooppisesti tutkia ne aineet ja esineet, jotka kaupungin lautakunnat ja viranomaiset sitä varten hänelle toimittivat, sekä niiden pyynnöstä suorittaa muita tehtäviä, joiden voitiin katsoa kuuluvan hänen toimialaansa, ja oli kaikki hänen tehtävänsä suoritettava mahdollisimman nopeasti. Sen lisäksi tulisi kaupunginkemistin omastakin aloitteestaan toimittaa alaansa kuuluvia tutkimuksia, erityisesti saadakseen selville kaupassa esiintyviä vääreennyksiä. Kaupunginkemistin palkkion tulisi olla 1,500 markkaa vuodelta, jolloin hänen tulisi itse kustantaa tarpeellinen huoneisto sekä kojeet ja laboratoriotarpeet. Yksityisistä tutkimuksista, joita hänellä olisi oikeus ottaa vastaan, hänen tulisi kantaa korvausta sopimuksen mukaan; kuitenkin sellaisten tutkimusten ei olisi sallittava haitata kaupungin viranomaisten toimittaviksi määräämiä. Hänen käytettäväkseen voitaisiin sitä paitsi tutkittavien kauppatavarain y. m. ostoon myöntää enintään 200 markan määräraha terveyslautakunnan tarverahoista.

Sen jälkeen kun asiaa käsiteltäessä syntyneet asiakirjat kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti oli julkaistu painosta, valtuusto päätti ⁴⁾ uudessa esittelyssä hylätä terveyslautakunnan ehdotuksen ja kuvernöörille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että kaupunki suostui kahtena vuotena lukien suunnitellun maanviljelys- ja kauppakemiallisen laboratorion toiminnan alkamisesta, suoritamaan vuosittain 1,600 markkaa avustusta laitoksen ylläpitämiseen, jos laitos velvoitettiin kaupungin viranomaisten määräyksestä toimittamaan kaupungille enintään 35 analyysiä vuodessa.

Kansantajuisten esitelmätoiminnan avustaminen. Suomalainen nuji nimisen ylioppilasyhdistyksen anomuksen, että sille myönnettäisiin avustusta kaupungissa pidettävien kansantajujen esitelmien aiheuttamiin kustannuksiin, kaupunginvaltuusto epäsi ⁵⁾.

¹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. syysk. 21 §. — ²⁾ Painettu ilman numeroa. — ³⁾ Valt. pöytäk. 4 p. marrask. 12 a §. — ⁴⁾ S:n 18 p. marrask. 2 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. jouluk. 2 §.

Kaupungin ja Neptun-osakeyhtiön väliset kiistakysymykset. Vesijohtotöiden valvontalautakunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto oli vuonna 1878 valinnut ¹⁾ kaupungin asiamiehen ja kaksi jäsentä sovinto-oikeuteen, jonka tuli ratkaista eräs kaupungin ja Neptun-osakeyhtiön välinen kiistakysymys. Kysymys koski kaupungin vaatimusta saada vähentää vesijohdon kauppahinnasta Smk 33,447:60, mikä määrä vastasi erinäisiä valtuuston päätöksen nojalla alkuperäisen sopimuksen mukaiseen putki-verkostoon tehtyjä supistuksia vastaavia kustannuksia. Sovinto-oikeuden vuonna 1879 julkaistussa päätöksessä hyväksyttiin täydellisesti kaupungin vaatimus ja yhtiö velvoitettiin sen lisäksi korvaamaan oikeuden kustannukset 1,850 markalla; tämän määrän kaupunki antaisi lainaksi ja maksaisi sovinto-oikeuden puheenjohtajalle ja se korvattaisiin kaupungille vähentämällä yhtiöllä kaupungilta olevasta saatavasta. Valtuusto antoi ²⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi ryhtyä tästä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Myöhemmin Neptun-osakeyhtiön vararikon selvitysmies, johtaja R. Herbig anoi maistraatilta, että kaupunki heti suorittaisi yhtiölle 100,000 markkaa, mikä määrä oli erääntynyt maksettavaksi vesijohdon tultua tarkastetuksi ja hyväksytyksi, sekä 5 % korkoa mainitulle määrälle lukien syyskuun 12 p:stä 1878, jolloin katselmusmiesten kertomus oli annettu; ellei kaupunki tähän suostunut, oli kysymys alistettava sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, johon yhtiö puolestaan oli valinnut senaatin kamreeri C. Saurénin ja tie- ja vesirakennusten yllähallituksen vanhemman insinöörin O. Bergbomin. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ puolestaan valita sovinto-oikeuden jäseniksi protokollasihteeri F. J. Pippingin ja valtionkonttorin sihteerin W. Enebergin sekä sen lisäksi hankkia aikaisemmin muita vesijohtokysymyksiä varten asetetulta valiokunnalta ⁴⁾ lausunnon asiasta. Myöhemmin ilmoitettiin ⁵⁾, että Neptun-yhtiö insinööri Bergbomin saatua esteen oli valinnut sovinto-oikeuteen hänen sijaansa protokollasihteeri N. Björklundin. Sovinto-oikeuden tuomiota ei annettu vuoden varrella.

N. s. pienempien porvarien avustus- ja eläkerahaston käytön muutos. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1878 hyväksynyt ⁶⁾ n. s. pienempien porvarien avustus- ja eläkerahaston valtuutettujen esittämän anomuksen, että mainitun kassan säästön saisi jakaa siten, että kreikkalais-venäläistä uskoa tunnustavat osakkaat saisivat puolet ja luterilaiset toisen puolen, minkä jälkeen varat luovutettaisiin kansakoulujohtokunnan käytettäväksi varattomien lasten avustamiseen heidän koulunkäyntinsä aikana. Maistraatin vuonna 1879 ilmoitettua, että edelliseen uskonnuttukseen kuuluvien osakkaiden tarkoitus oli käsitetty väärin, he kun olivat halunneet luovuttaa osansa rahastosta kaupungissa toimivan kreikkalais-venäläisen seurakunnan kansakoulun johtokunnalle käytettäväksi edellä mainitulla tavalla, valtuusto päätti ⁷⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään muistuttamista tätä puheena olevan rahaston osan käytön muutosta vastaan.

Lahjapalkkio. Kaupungin huutokauppakamarin edesmenneen kassanhoitajan ja notaarin J. Lindmanin leskelle, rouva F. W. Lindmanille, joka oli anonut eläkettä tai ainakin tilapäistä avustusta itselleen ja kolmelle alaikäiselle lapselleen, kaupunginvaltuusto lähetettyään ⁸⁾ anomuksen raha-

¹⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 389. — ²⁾ Valt. pöytäk. 18 p. helmik. 8 §. — ³⁾ S:n 2 p. syysk. 8 §. — ⁴⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 350. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 4. p. marrask. 17 §. — ⁶⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 392. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 25 p. helmik. 2 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 8 §.

toimikamariin ja saatuaan siitä siltä puoltavan lausunnon myönsi ¹⁾ 300 markan suuruisen lahjapalkkion kerta kaikkiaan. Maistraatti oli puolestaan ehdottanut, että 200 markan vuotuinen eläke maksettaisiin rouva Lindmanille niin kauan kuin hän oli naimattomana, ja jos hän kuoli, hänen lapsilleen, kunnes he tulivat täysi-ikäisiksi.

Kaupungin vuoden 1880 meno- ja tulosääntö. Maistraatti lähetti kaupunginvaltuustolle laatimansa Helsingin kaupungin vuoden 1880 meno- ja tuloarvion ²⁾ siihen liittyvine asiakirjoinaan. Valtuusto lähetti asian jo aikaisemmin sitä valmistelemaan asetettuun ³⁾ valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Hjelt, Heikel, Malmgren, Schauman, Dittmar ja Grönqvist sekä kollegiasessori N. C. Westermarck. Sen jälkeen antamassaan mietinnössä ⁴⁾ valiokunta ehdotti erinäisiä muutoksia tehtäväksi maistraatin ehdotukseen.

Kaupunginvaltuuston talousarviota käsiteltäessä ⁵⁾ vahvistamaan vuoden 1880 meno- ja tulosääntöön sisältyivät seuraavat loppusummat:

Menot.

I.	Kaupungin velat	Smk	327,577: 75
II.	Kaupungin virastot	»	121,172: 27
III.	Kunnallishallinto	»	107,623: 12
IV.	Katuvalaistus	»	68,683: 64
V.	Palolaitos	»	49,557: —
VI.	Poliisi- ja vankeinhoito	»	127,580: —
VII.	Terveysten- ja sairaanhoito	»	32,238: —
VIII.	Vaivaishoito	»	104,430: —
IX.	Opetustoimi	»	127,220: —
X.	Kaupungin yleiset rasitukset	»	366,758: 54
XI.	Rakennukset ja yleiset työt	»	244,984: 50
XII.	Kaupungin vesijohto	»	39,000: —
XIII.	Sekalaista	»	64,050: —
Yhteensä Smk			1,780,874: 82

Tulot.

I.	Vuoden 1878 arvioitu säästö	Smk	300,711: 50
II.	Korot	»	16,231: 54
III.	Tontinlunastusmaksut	»	80,000: —
IV.	Kaupungin kiinteä omaisuus	»	105,965: 46
V.	Tonttiverot	»	1,612: 20
VI.	Tuloa tuottavat oikeudet	»	261,910: —
VII.	Sekalaista	»	22,707: 24
VIII.	Valtionavustukset	»	339,822: 09
IX.	Vesijohto	»	55,000: —
Taksoitettavaksi jää			596,914: 79
Yhteensä Smk			1,780,874: 82

Vuoden 1879 talousarvioon verrattaessa vahvistetussa talousarviossa on havaittavissa erinäisiä muutoksia, joista tärkeimpiä seuraavassa koskellaan.

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 6 §. — ²⁾ Painettu ilman numeroa. — ³⁾ Valt. pöytäk. 18 p. marrask. 14 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 19 p. jouluk. 4 §.

Menosääntö. Ensimmäisen, Kaupungin velkojen pääluokan kohdalle merkityt määrärahat lisääntyivät vuoden 1879 vastaavaan pääluokkaan verraten Smk 8,613: 82; lisäys aiheutui pääasiallisesti siitä, että viertotieobligatioiden kuoletusrahastoon oli siirretty vuosilta 1876—79 kultakin 2,610 markkaa ynnä korot; tämä merkitsi kahta uutta määrärahaa, yhteensä Smk 11,246: 84. Tälle lisäykselle oli kuitenkin osittaisena vastapainona erinäisten muiden erien vähennyksiä. — Toisessa, Kaupungin virastot nimisessä pääluokassa lisäys oli 2,620 markkaa ja sen aiheuttivat kahden uuden avustavan kaupunginvoudin¹⁾ palkkiot, yhteensä Smk 2,400: —. — Kolmannessa pääluokassa, Kunnallishallinto, kokonaismäärä aleni Smk 7,311: 33. Kaupunginvaltuuston määrärahat pysyivät tällöin muuttumattomina. Luvussa Rahatoimikamari alennettiin kamarin jäsenten korvaus- ja palkkiomäärärahaa 2,000 markkaa. Rahatoimikonttorin viranhaltijain palkat merkittiin uuden palkkaussäännön²⁾ mukaisesti, minkä johdosta niiden määrärahat vähenivät 100 markkaa, jota vastoin tarverahamäärärahaa lisättiin 800 markkaa. Tuulaakikonttorin mittauspalkkiomäärärahaa vähennettiin 1,000 markkaa sekä tulli- ja pakkahuonemakasiinien vuokramäärärahaa 240 markkaa, minkä ohessa tulevain lähetysten toimiston menosäännöstä poistettiin yhden apulaisen palkkamääräraha, 1,600 markkaa³⁾. Satamakonttorissa vähennettiin satamakonstaapelien lukumäärä 6:sta 4:ään, jolloin heidän määrarahansa supistui 1,500 markkaa, ja satamakapteenin ja satamakonttorin kirjanpitäjän arvioitua kannantaprosenttia yhteensä 1,038 markkaa, jota vastoin Sörnäsän satamamestarin palkka- ja vuokratamäärärahaa lisättiin yhteensä Smk 866: 67 sen johdosta, että sekä palkka että vuokrat rahat laskettiin koko vuodelta 8 kuukauden sijasta. Luvussa Rakennuskonttori vähennettiin kaupungin maiden mittauksessa, piirustusten ja karttojen laatimisessa sekä uusien katujen ja tonttien paaluttamisessa y. m. tarvittavien apulaisten määrärahoja yhteensä 1,500 markkaa ja ne yhdistettiin samalla yhdeksi määrarahaksi. — Neljänteen, Katuvalaistusnimiseen pääluokkaan merkittiin uusi määräraha, Smk 2,986: 50, joka aiheutui katuvalaistuksen ulottamisesta huhtikuun 15 p:n ja toukokuun 1 p:n väliseen sekä elokuun 15 p:n ja syyskuun 1 p:n väliseen aikaan; osan tätä lisäystä korvasivat kuitenkin muiden määrarahain vähennykset, niin että pääluokan loppusumma kohosi ainoastaan Smk 1,430: 85. — Viidennen, Palolaitosnimisen pääluokan määrarahain kokonaissumma lisääntyi Smk 484: 33. Tähän merkittiin uusi määräraha palokatselmuksista suoritettavia palkkioita varten, 800 markkaa, ja palotallin määrärahoja lisättiin heinien ja kaurain yksikköhintain kohoamisen johdosta Smk 599: 33, jota vastoin halkomäärärahoja yksikköhintain alenemisen johdosta vähennettiin yhteensä Smk 415: — ja lahjapalkkioita, tulipaloissa tarvittavaa vettä y. m. varten tarkoitettuja määrärahoja Smk 500: —. — Kuudes pääluokka, Poliisi- ja vankeinhoito, pysyi kokonaan muuttumattomana. — Terveys- ja sairaanhoito, joka aikaisemmin oli käsitelty³⁾ yhteisessä pääluokassa vaivashoidon kanssa, mutta vuoden 1880 talousarviossa erotettu eri pääluokaksi, seitsemänneksi, osoitti vähennystä Smk 1,649: 50. Vähennys aiheutui siitä, että 1,500 markan suuruinen väliaikaisen sairaalan vuokramääräraha jäi pois ja sairaiden ravintomäärärahaa pienemmäksi arvioidun päiväkustannuksen takia supistettiin Smk 897: 50; sitä vastoin vuonna 1879 vain puolen vuotta vakinaisessa menosäännössä

¹⁾ Ks. s. 49. — ²⁾ Ks. s. 48. — ³⁾ S:n 1875—78 kert. s. 399.

olleiden aluelääkärien palkkamäärärahaa korotettiin 600 markkaa ja vakinaisen sairaalan vuokramäärärahaa 150 markkaa. — Nyt eri pääluokkaan, kahdeksanteen, merkittyjen vaivashoidon määrärahan summa lisääntyi Smk 6,150: —. Tässä lisättiin m. m. alituisesti köyhäin määrärahaa Smk 2,000: —, vaivaistalon köyhien ravintomäärärahaa Smk 1,500: —, mielisairaalaan otettujen mielisairaiden henkilöiden aiheuttamia kustannuksia varten tarkoitettua määrärahaa Smk 2,000: — sekä arvaamattomia ja sekalaisia tarpeita varten merkittyä määrärahaa 1,000 markkaa; halko- ja hevosrehumäärärahoja oli sen sijaan hiukan vähennetty. — Yhdeksännessä, Opetustoimen pääluokassa kokonaissumma lisääntyi Smk 4,284: —. Miltei koko lisäys eli Smk 4,200: — tuli kansakoulujen osalle. Tässä korotettiin m. m. vakinaisten opettajattarien palkkamäärärahaa Smk 1,252: 08 sekä apulais- ja sijais- y. m. opettajain ja opettajattarien palkkiomäärärahaa Smk 4,425: —, jota vastoin kansakoulujen muiden kustannusten määrärahoja vähennettiin yhteensä Smk 1,549: 31. — Kymmenennessä pääluokassa, Kaupungin yleiset rasitukset, loppusumma kohosi Smk 11,337: —, ja lisäys aiheutui kokonaan majoituskustannuksista ja nimenomaan siitä, että upseereja oli tullut lisää 6 esiuupseeria ja 8 kapteenia, jota vastoin huoneistoista suoritettava korvaus oli jonkin verran alennunut ¹⁾. — Yhdennessätoista pääluokassa, jonka otsake oli Rakennukset ja yleiset työt, kokonaismäärä aleni Smk 212,295: 50. Kokonaan uusia olivat tämän pääluokan kohdalla satamain ruoppausmääräraha, Smk 3,000: —, Hietalahdentorin täyttämismääräraha, Smk 2,500: —, kolmen rautaisen vedenheittolaitoksen rakentamismääräraha, Smk 2,700: —, Kasarminkadulta alas kaartin maneesille vievien portaiden ²⁾ rakentamismääräraha, Smk 1,200: —, ja 1,400 markan suuruinen määräraha satamakapteenin ehdottamaa Eteläsataman Länt. rantakadulle asetettavaa pelastusketjua varten. Kaupungin rakennusten kunnossapitomäärärahaa korotettiin Smk 2,000: —, katujen, viemärikanavain, laskuojien ja satamalaiturien kunnossapitomäärärahaa yhteensä Smk 30,799: —, mistä 4,000 markkaa merkittiin Senaatintorin lounaiskulmasta sen koilliskulmaan tasakivistä rakennettavaa käytävää varten, kaupungin yleisten maanteiden y. m. kunnossapitomäärärahaa Smk 1,000: — sekä uusien johtoputkien asettamiseksi merkittyä määrärahaa yhteensä Smk 7,364: 50. — Sitä vastoin jäivät pois seuraavat vuoden 1879 menosäännössä olleet määrärahat, nim. teiden tasoittamiseen 7,600 markkaa, laiturin rakentamiseksi Sörnäsiin 26,000 markkaa, vesipostin järjestämiseksi vaivaistalon läheisyyteen 2,000 markkaa, nostokurkea varten 6,000 markkaa, samoin kuin kaikki uudisrakennusmäärärahat, jotka nousivat yhteensä 118,895 markkaan ja joihin sisältyi m. m. Malminkadun kansakoulun rakennusmääräraha. Sitä paitsi vähennettiin m. m. kaivojen y. m. kunnossapitomäärärahaa Smk 2,000: — sekä viertoteiden kunnossapitomäärärahoja yhteensä Smk 5,500: — ja katujen tasoitusmäärärahoja kaikkiaan Smk 96,164: —. — Kahdennessätoista, kaupungin vesijohtolaitoksen pääluokassa kokonaissumma aleni Smk 100,980: —, pääasiallisesti sen johdosta, että 100,000 markan suuruinen vesijohdon kauppasumman loppuerä jäi pois. Yksityisten omistamien talojenliittymisjohtoja varten merkittiin 1,680 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna, mutta vesimittarien ostoa ja koetusta varten merkittiin uusi määräraha, 700 markkaa. — Kolmannessatoista

¹⁾ Ks. s. 46. — ²⁾ S:n s. 30.

ja viimeisessä pääluokassa, Sekalaista, lisäys oli 23,000 markkaa ja aiheutui siitä, että lämmitys- ja valaistusainemäärärahaa korotettiin 500 markkaa ja arvaamattomien ja sekalaisten menojen määrärahaa 20,000 markkaa, samoin kuin siitä, että taksoitus- ja tutkijalautakuntain sihteerin ¹⁾ palkkiota ja kuluja sekä tarverahoja varten merkittiin uusi 2,500 markan suuruinen määräraha.

Tulosaäntö. Ensimmäisessä osastossa, johon merkittiin vuoden 1879 arvioitu säästö, loppusumma lisääntyi Smk 105,646: 46. Tässä kohden alennettiin velkakirjain erää Smk 19,000: —, viertotieobligatioiden erää Smk 9,400: — ja erää Käteistä joulukuun 31 p:nä Smk 5,000: —, jota vastoin uusina erinä merkittiin valtion kaupungin järjestelyä varten myöntämä, toistaiseksi valtionkonttorista nostamatta oleva laina ²⁾, Smk 350,000: —, sekä toinen niinikään valtion myöntämä 8,600 markan suuruinen laina viemärikanavan rakentamiseksi kaartin maneesista ³⁾. Vähennyksiä huomataan seuraavat uudet erät, nimittäin 200 vaivashoitoa varten lahjoitettua Seurahuoneen osaketta, Smk 22,800: —, kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston pääomamäärä, Smk 7,699: 14, vuonna 1880 maksettavaksi erääntyvä vesijohdon kauppahinnan maksuerä, Smk 64,702: 40, ja päätettyjä, mutta vuonna 1879 valmistumattomia töitä varten Smk 45,182: 51; sen ohessa lisättiin kansankirjaston ja lukusalin rahaston vähennyserää Smk 78,332: 05 ja Klara Wilhelmina Törmälän rahaston vähennyserää Smk 837: 44. Vähennykset lisääntyivät siten yhteensä Smk 219,553: 54. — Toinen osasto, Korot, osoitti lisäystä yhteensä Smk 2,700: —. Lisäys aiheutui osaksi siitä, että tulosaäntöön oli tullut kaksi uutta erää, nim. viertotieobligatioiden korot, 1,700 markkaa ja kuumesairaalan rahaston korot, 600 markkaa, osaksi siitä, että pankkitalletusten korkojen erä oli kohonnut 1,200 markkaa ja osakkeiden osinkoerä 200 markkaa; sen sijaan velkakirjojen korkoerä väheni 1,000 markkaa. — Kolmannen, Tontinlunastusmaksut nimisen osaston kokonaismäärä lisääntyi 40,000 markkaa, mistä 5,000 markan lisäyksen laskettiin aiheutuvan käyttämättömien tonttien ja 35,000 markan lisäyksen vuokratonttien lunastuksesta. — Neljännessä, Kaupungin kiinteän omaisuuden osastossa oli havaittavissa Smk:n 4,136: 54 vähennys. Tässä korotettiin m. m. rakennetun tai rakentamattoman maan sekä ravintolain vuokramaksujen erää 5,000 markkaa ja myllyveron erää Smk 290: 46, jota vastoin m. m. lahjoitettujen tilojen verojen erää vähennettiin Smk 300: —, tonttivuokria Smk 3,000: — ja narinkkamyymläin vuokraerää Smk 6,000: —. — Viides osasto, Tonttiverot, pysyi muuttumattomana. — Kuudennessa osastossa, johon sisältyivät tuloa tuottavat oikeudet, kokonaismäärä supistui Smk 49,380: —. Korotuksia tehtiin tässä eriin Perunkirjoitusprosentit Smk 500: —, Siltamaksut Smk 400: —, sekä erinäisiin muihin eriin pienempiä määriä, jota vastoin lukuisia erä alennettiin, m. m. tuulaakimaksuja Smk 9,500: —, liikennemaksuja Smk 25,000: —, mittaussmaksuja Smk 2,400: —, satamamaksuja Smk 6,000: —, painolastimaksuja Smk 600: —, kaupustelumaksuja Smk 1,000: —, pääsymaksullisista tilaisuuksista suoritettavien maksujen erää Smk 1,200: — ja sakkorahojen erää Smk 400: —. Kokonaan poistettiin sitä paitsi useita erä, joita uuden elinkeinolain mukaan ei enää saanut kantaa ⁴⁾, nimittäin porvari- ja vastaanottomaksut Smk 1,000: —, vuokra-ajurimaksut, Smk

¹⁾ Ks. s. 49. — ²⁾ S:n s. 42. — ³⁾ S:n s. 37. — ⁴⁾ S:n s. 43.

3,600: —, vihannesten myyntimaksut, Smk 300: —, ja käsityöläisverot, Smk 400: —; näiden elinkeinomaksujen sijaan merkittiin tulosääntöön maksut myyntipöydän, -kojun tai -tiskin käyttämisestä toreilla y.m., Smk 500: —, sekä ulkomaalaisten suoritettavat maksut heidän myydessään ruokatavaroita maston vieressä, Smk 200: —. — Seitsemäs osasto, Sekalaista, osoitti lisäystä yhteensä Smk 13,257: 24. Lisäyksen aiheutti kaksi uutta erää, nim. henkilökohtaiset vaivaismaksut, Smk 10,000: —, ja koiravero, Smk 4,000: —; sitä paitsi korotettiin erinäisiä aikaisempia eriä. Toisaalta poistui poliisilaitoksen vakanssisäästöerä, Smk 1,000: —, ja tehtiin vähäisiä supistuksia eräisiin muihin eriin. — Kahdeksannessa osastossa, joka käsitti valtionavut, oli lisäys Smk 13,402: 45 ja aiheutui kokonaan majoitusta varten myönnettyjen valtionavustusten kohoamisesta. — Yhdeksännen, Vesijohtolaitos nimisen osaston kokonaismäärä lisääntyi Smk 20,000: —, mikä vastasi vedenmyyntierän lisäystä. — Yhdeksännen osaston jälkeen vuoden 1879 tulosääntöön merkityt lainat, yhteensä Smk 432,000: —, poistuivat. — Taksoituksella koottava määrä vahvistettiin lopuksi Smk:ksi 596,914: 79 eli Smk 26,194: 06 suuremmaksi kuin vuoden 1879 tulosäännössä.

Talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti talousarviovaliokunnan ehdotuksesta ¹⁾, että valtuuston vahvistama vuoden 1880 talousarvio oli julkaistava painosta.

Muista valtuuston talousarvion järjestelyn yhteydessä tekemistä päätöksistä tehdään selvää ²⁾ muualla tässä kertomuksessa.

C. Muut asiat.

Onnentoivotuksia Hänen Majesteetilleen Keisarille. Sen johdosta, että Hänen Majesteettinsa Keisari oli onnellisesti pelastunut häntä vastaan tehdystä murhayrityksestä, kaupunginvaltuusto huhtikuun 15 p:nä pitämässään ylimääräisessä kokouksessa päätti lähettää kenraalikuvernöörille, joka oli matkalla Pietariin, ranskankielisen sähkösanoman pyytäen häntä viemään Hänen Majesteetilleen Helsingin asukkaiden alamaiset onnentoivotukset. Kun mainitussa kokouksessa ei ollut laadittu pöytäkirjaa, puheenjohtaja seuraavassa varsinaisessa kokouksessa ilmoitti ³⁾ mainitun päätöksen valtuuston pöytäkirjoihin merkittäväksi.

Sen jälkeen kun uusi Moskovan läheisyydessä Hänen Majesteettiaan Keisaria vastaan tehty murhayritys oli epäonnistunut, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ lähettää kenraalikuvernöörille ranskankielisen adressin, jossa pyydettiin häntä viemään valtaistuimen luo Helsingin kaupungin asukkaiden alamaisten uskollisuuden ilmaiset ja hartaimmat onnentoivotukset. Lähetyksen, johon kuului valtuuston puheenjohtaja ja seitsemän muuta hänen valitsemaansa valtuutettua, tuli viedä adressi kenraalikuvernöörille.

Suomenkielen käyttö. Sen jälkeen kun senaatti oli määrännyt, että läänin kuvernööri tuli antaa lausunto toimenpiteistä, joihin kenties katsottiin olevan ryhdyttävä suomen- ja ruotsinkielten tasavertaisuudesta elokuun 1 p:nä 1863 annetussa asetuksessa säädetyn uudistuksen täytäntöönpanemiseksi, kuvernööri oli kehoittanut m. m. Helsingin maistraattia

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — ²⁾ Ks. ss. 6, 10, 23, 31, 37, 42, 49, 51 ja 52. —

³⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 1 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 1 §.